

Wateroverlast teistert nieuwbouwwijk Eefde: ‘Je zakt diep weg in de blubber’

Het leek zo’n mooi plan: het terrein van de voormalige Detmerskazerne in Eefde ombouwen tot een groene, duurzame nieuwbouwwijk. Ruim een jaar geleden trokken de eerste bewoners in de moderne huizen. Maar hun woonplezier valt nu al – letterlijk – in het water. „Alles naast de weg staat blank.”

Lochem wist van het probleem, stelt **5.1.2e**. „De aannemer en opzichter hebben tegen mij gezegd dat de grond niet waterdoorlatend is. Daarom groeven ze een halve meter af. Maar dat is niet genoeg. De gemeente heeft alleen barakken gesloopt, asbest gesaneerd en munitie weggehaald.”

De gemeente ziet de andere problemen vooral als kinderziektes. „Je kunt niet alles voorzien en enige mate van overlast bij het woonrijp maken van de buitenruimte is bijna onvermijdbaar. Door de extreme neerslag in de afgelopen maanden is dat meer dan we hebben kunnen voorzien

Volgende week heeft hij een gesprek met verantwoordelijk wethouder Marja Eggink. Zij kan ook vragen verwachten vanuit LochemGroen!, zegt fractievoorzitter Janssen. „Bewoners willen vooral betere communicatie zien en ook betere watervoorzieningen krijgen. Daartoe willen ze graag een plan van aanpak van de gemeente.”

[Artikel Stentor 07-12-23](#)

Nu heel veel regenwater, straks enorme droogte: deze knappe koppen bedachten een oplossing

Wat we nu (veel) te veel hebben, komen we straks weer tekort. Regen. Op de recordhoeveelheden neerslag die we nu beleven, volgt onvermijdelijk weer grote droogte in het nieuwe jaar. Knappe koppen denken na over oplossingen. Die komen als het aan experts in Holten ligt ook van ‘onderen’. Luchtfietserij? Zeker niet, het wordt al in praktijk beproefd

Minder afvoeren en meer opslaan. Vijf woorden zijn voor **5.1.2e** genoeg. **5.1.2e** is directeur bij onderzoeks- en adviesbureau Aveco de Bondt in Holten en expert op het gebied van water en ondergrond. **5.1.2e** wijst nieuwbouwwijken aan als een ideaal reservoir.

Water in kruipruimte

„Daar kan het grondwaterpeil prima omhoog. Veel mensen gruwen bij het idee van water in de kruipruimte maar dat is echt geen enkel probleem. Oudere huizen hebben vaak houten vloeren en muren waar vocht kan optrekken. Huizen die na 1992 zijn gebouwd, zijn nauwelijks gevoelig voor vocht van onder. Nieuwere huizen hebben een betonnen basis. Daar is het helemaal niet erg dat er in de kruipruimte onder het huis water staat.”

Wanneer zijn de huizen op de Barchvenne en Eekvenne gerealiseerd?

Gelukkig biedt Aveco de Bondt een helpende hand/

Onderzoek grondwateroverlast

Grondwateroverlast zoals natte tuinen en kruipruimtes of optrekkend vocht in de woning zijn erg vervelend. Wij hebben veel expertise met het onderzoek naar oorzaken en met het formuleren, voorbereiden en begeleiden van oplossingen.

Artikel De Stentor 04-03-21

Zonnepark moest er komen

In Barchem bestaat een soortgelijke casus. Het draagvlak voor het grote zonnepark Bekenschot is verder weg dan ooit. Ondanks wijdverbreide protesten van omwonenden, vroeg het college vorig jaar aan de raad om een vergunning te verlenen aan initiatiefnemer TPSolar. [Nog voordat de provincie Gelderland had beoordeeld of er ecologische schade zou kunnen ontstaan door het zonnepark.](#)

‘Zorgvuldiger timen’

Het college heeft inmiddels besloten om voorzichtiger te worden met het uiten van enthousiasme voor grote projecten die een behoorlijke impact kunnen hebben op omwonenden. „Het uitspreken van enthousiasme wil niet zeggen dat omwonenden of andere partijen op de komst of locatie geen invloed meer kunnen hebben”, benadrukt gemeentewoordvoerder 5.1.2e.

„Dat kan wel degelijk. Tenslotte is er alleen enthousiasme uitgesproken en geen besluit genomen. Daar zit een heel proces tussen. Maar we zullen zorgvuldiger zijn in onze uitingen qua inhoud en timing. Met als doel niet de indruk te wekken dat de gemeente een vooringenomen standpunt zou hebben.”

Gemeente Lochem wist al maanden van ecologische problemen rondom zonnepark Barchem

Het inmiddels lange proces rondom de vergunning voor het grote zonnepark Bekenschot in Barchem wordt definitief gepauzeerd tot na de zomer. Er zijn teveel onduidelijkheden. Zo zegt het college pas sinds juni te weten dat het park de lokale ecologie in de weg zit. Uit documenten blijkt dat de gemeente dit echter al in maart wist.

Meerdere raadsleden waren daarom tijdens een eerdere raadszitting verbaasd. Want hoe lang was verantwoordelijk wethouder Henk van Zeijts al op de hoogte van de kritiek van de provincie? Want in dat geval wilden zij weten waarom de wethouder [toch de vergunningsprocedure](#) voor een bij voorbaat gedoemd plan van TPSolar is gestart.

Project Bekenschot heeft historie manipulatie en ‘ongelukkig formuleren’

De kritiek over hoe de gemeente en TPSolar omgaan met de belangen van omwonenden zwelt aan. Eerder bleek dat TPSolar [de kritische woorden van omwonenden manipuleerde](#) in een verslag om bij de gemeenteraad te kunnen suggereren dat er draagvlak voor het plan is.

Ook Lochem zelf liet steken vallen. Zo begon op 14 april het evaluatieproces van het gemeentelijke beleid rondom grote zonneweides. Volgens de regels mogen nieuwe aanvragen voor zonneparken dan niet worden behandeld. De aanvraag voor Bekenschot op 17 april werd toch in behandeling genomen. [De omwonenden voelden zich niet serieus genomen.](#)

Hagenbeek:

Het mooie van dit alles is, dat dure bureaus mooie en dikke rapporten schrijven, ze worden ervoor betaald.

Wij als burgers, lees omwonenden/ gedupeerden moeten onze vrije tijd steken om al deze stukken te lezen en hierop te reageren. Maar, dan levert de "domme" burger zijn of haar zienswijzen aan en zoals verwacht worden deze niet verwerkt in het plan. Voor 99% staat er een NEE, lees FY!

Een voorbeeld is de angst die leeft voor exoten zoals bijvoorbeeld de malariamug. Er wordt gewezen naar een rapport van de WHO met de verwijzing dat sinds 1970 Nederland officieel malariavrij verklaard is. Het gekke is, toen ik in 1985 begon met mijn vliegend leven er sprake was van mensen die last hadden van hoge koortsaanvallen, allemaal omwonenden van Schiphol. Kort daarop werd bekend dat het deurtje dicht, deurtje open van vluchten vanuit Afrika aangewezen konden worden. Toen werd de maatregel dat kort voor de landing op Schiphol in het vliegtuig met anti-insecticide moest worden gespoten....

Wat vindt de gemeente van de mitigerende maatregel van perceelsophoging? Er staat als antwoord, wij dumpen vrijkomende grond bij u en daarna zoekt u het maar uit. Heeft u enig idee wat de kosten zijn voor diepgronden opdat een weer een goed waterdoorlatend perceel terugkomt?

Dan lees je over de Arseenbult. Rapportering is dat er geen sprake is van mogelijk verontreiniging aangezien het grondwaterpeil laag staat. Maar wat wil het waterschap doen? Juist!

Los van al deze onzinnige antwoorden. Wat vindt de gemeente zelf van het feit hoe Staatsbosbeheer omgaat met de natuur in de gemeente Lochem? Landelijk moet er de komende 7 jaar 37.000 hectare aan nieuw bos geplant worden. Waarom zijn in Hagenbeek alleen al honderden bomen gekapt? Weet de gemeente dat bomen juist vocht kunnen vasthouden?

Het afgelopen weekend heb ik weer eens een bezoek gebracht aan Noord-Holland. Daar was het grote plan om een mooi N2000 gebied te maken van het Catrijpermoor. Wat je ziet zijn eindeloze pitrusvelden.

Ook moedig ik u aan om binnenkort eens een kijkje te nemen in Hagenbeek. Wel goede kaplaarzen aan graag, want het gebied is niet meer echt toegankelijk door extreme vernatting.

Als er nu al sprake is van extreme vernatting, wat zal het zijn als de provincie en het waterschap haar plannen autoritair doordrukt en de vermaledijde mitigerende maatregelen het volgende jaar niet werken? Hoe nat wordt het dan?

Wat als Vitens haar plannen voor een waterwin gebied doordrukt (het waterschap ontkent deze plannen). Waar moeten wij dan gaan wonen?

Leon Lamers, Esther Lucassen, Hilde Tomassen, Alfons Smolders & Jan Roelofs

‘Verpitrussing’ bij natuurontwikkeling: voorkomen is beter dan genezen

De massale ontwikkeling van Pitrus (*Juncus effusus*) levert veel frustratie op bij herstelbeheer en natuurontwikkeling, omdat de biodiversiteit laag blijft.

Gebieden met omvorming van landbouw naar natuur zijn vaak al van een afstand herkenbaar aan de uitbundige groei van deze soort. Hoe ga je deze ‘verpitrussing’ als beheerder te lijf?

Pitrus is taai

Pitrus is een strijdlustige plant. De zaadbank zit er vol mee, en populaties van deze soort breiden zich ongeslachtelijk heel snel uit (foto 1). Bovendien maken ze enorme hoeveelheden zaad die lang vitaal blijven, licht zijn en goed verspreid worden (Ervin & Wetzel, 2002). De soort lijkt in vele opzichten op Gestreepte witbol (*Holcus lanatus*), die de wat drogere plaatsen inneemt. Wisselende waterstanden zijn geen probleem voor Pitrus. Boeren zijn er

niet blij mee, omdat dit gewas nauwelijks gegeten wordt door het vee, en worden er door hun buurman op aangesproken in verband met slecht onderhoud. Beheerders ook niet, omdat de verscheidenheid aan planten en dieren erg klein blijft. Er blijft weinig plaats en licht over voor andere plantensoorten, en weidevogelnesten worden gemakkelijker gepredeerd (Lamers et al., 2008). Bij vernatting van voormalige landbouwgrond, in het kader van natte natuurontwikkeling, gaat Pitrus vaak massaal woekeren (van 't Veer & Witteveldt, 2002; Kemmers et al., 2004; Lamers et al., 2005; Smolders et al., 2006).

Pitrus en P

Pitrus groeit vooral hard als de beschikbaarheid van voedingsstoffen hoog is. Bij omvorming van landbouw naar natuur spoelt nitraat gemakkelijk uit naar het grond- of oppervlaktewater; het bindt nauwelijks in de bodem. Bovendien vindt er, bij vernatting, verlies van stikstof plaats van de bodem naar de atmosfeer via deni-

trificatie en anaerobe ammoniumoxidatie. Fosfaat wordt echter goed gebonden in de bodem aan ijzer, aluminium of kalk, of in organische vorm. Het verschil tussen nitraat en fosfaat is duidelijk zichtbaar in een diepteprofiel van de bodem vóór en na omvorming van landbouw naar natuur (fig. 1). Ook nu de jaarlijkse depositie van stikstof is afgenomen tot zo'n 30 kg per hectare, is het echter nog altijd moeilijk om Pitrus in toom te houden via een lage stikstofbeschikbaarheid (stikstoflimitatie). Bij voedselarmere vegetatietypen zoals schraallanden en heiden op veen of zand, hoogvenen en vennen, is een maximale stikstofaanvoer van 10 kg per hectare per jaar noodzakelijk voor een goede ontwikkeling (Bobbink & Lamers, 1999). Daarom is voorsnog het terugdringen van het fosforaanbod meestal het meest succesvol. Uit proeven en veldmetingen blijkt dat zowel de kieming en overleving van Pitrus als zijn groei sterk gestuurd worden door de beschikbaarheid van fosfaat (Smolders et al., 2006). De totale concentratie van

Foto 1. Massale ontwikkeling van Pitrus bij de omvorming van landbouw naar natte natuur (foto: L. Lamers).

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1, 2